

فلسفه و منطق

تعداد منابع: ۳۶ اصلی و ۶ ارجاعی

که در این بخش متون فلسفی، اصطلاح‌نامه‌ها، شرح‌های و افکار و آراء فلسفه، مباحث منطق و الهیات بالمعنی‌الاflamm می‌آید. که بعضی از مباحث فداشناست و معاد را در «کلام» بیینید.

و پیوند تفکرات این دو را بررسی کرد. وی مدعی است این مسره از آراء امپدکلس با خبر بوده اما چهره این فیلسوف یونانی نزد مسلمانان متفاوت از اصل یونانی آن است. وی به تفصیل در این زمینه و نحوه انتقال میراث یونانی به اسلام بحث می‌کند. تفکر اسلامی در سه قرن نخست هجری و مشخصات تفکر اسپانیایی ابن مسره و نبیز پژوهش در امپدکلس مجموع و تأثیر تفکر ابن مسره در فصل‌های هشت‌گانه کتاب ارائه شده و ضمایمی هم به آثار و افکار جاخط، معتبرله اسپانیا، زهاد اسپانیا و امپدکلس مجموع اختصاص یافته است.

ابراهیمی دینانی، غلامحسین(۱۳۱۳ -)
۸۱۲-تصیرالدین طوسی فیلسوف گفت و گو،
تهران: هرمس، چاپ اول، ۱۳۸۶ / ۳۰۰۰ نسخه، ۶۵ص، فارسی،
رقی (گالینگور)، بهای: ۵۰۰۰ عربی.
شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۳۶۳-۴۴۹-۰

آیسن پالاسیوس، میگل
۸۱۱-فلسفه‌ی عرفانی ابن مسره و
پیروانش و نقش او در انتقال فلسفه‌ی
یونانی و اسلامی به غرب، ترجمه فریدالدین
رادمهر، تهران: نشر مرکز، چاپ اول، ۱۳۸۰ / ۱۶۰۰ نسخه،
۳۱۸ ص، فارسی، رقی (شمیز)، بهای: ۴۸۰۰ ریال.
شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۳۰۵-۹۴۰-۸
کد پارسا: B۴۰۳۱۱

﴿ ابن مسروه؛ فلسفه اندلس

﴾ پژوهشی در افکار و عقاید ابن مسروه اندلسی است که به شرق اسلامی سفر کرد و با آثار مترجمان مسلمان آشنایی یافت. وی در فهم معنای هستی و دین، الهیات و عرفان از یونانی بر جسته‌ای برخوردار بود. نویسنده این کتاب در خلال پژوهش در آثار ابن عربی، به ابن مسروه دست یافت

مباحثت، استدلل‌ها و مبهمات و مجملات متن است، ارائه شده است. عناوین مباحثت این جلد عبارت‌اند از: موضوع فلسفه اولی، تعیین موضوع فلسفه، منفعت، مرتبه و اسم فلسفه، فهرست ابواب و فصول فلسفه، نسبت میان موجود و شی، خصوصیات واجب، وحدت واجب الوجود و اصل عدم تناقض.

ابن سينا، حسين بن عبدالله (٤٢٨-٣٧٠)؛ مشکات (١/٢): شرح برهان شفا، ٨١٤- شرح وحاشیه محمد تقی مصباح یزدی (١٣١٣)، به کوشش محسن غروبیان (١٣٣٨)، جلد اول - دوم، قم: مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی، چاپ اول، ١٣٨٦ / ٣٠٠٠ نسخه، ۱۶ ص، فارسی و عربی، وزیری (گالینگور)، بهایا... عریال.

شابک: ۹۷۸-۹۷۲-۲۱۱-۱۶۲-۵

۹ این کتاب شامل متن، ترجمه و شرح مقاله اول از برهان
ابن سینا است. ابن سینا در تأثیف کتاب برهان از ترجمه
عربی برهان ارسسطو و شروع یوانی آن سود جسته و آن را در
۴ مقاله ساماند داده است. این شرح بازنویسی و تدوین
سلسله درس‌های محمدتقی مصباح یزدی است که در سال‌های
۱۳۶۳-۱۳۶۵ در مؤسسه در راه حق ارائه شده است. در این
تدوین به منابع و متون کهن منطقی مراجعه شده و در
پاورپوینت صفحات این مأخذ و تفاوت دیدگاه‌های ابن سینا با
دیگران انکاس یافته است. مقاله اول برهان ابن سینا
شامل ۱۲ فصل و درباره این مباحث و عنوانین است: غرض از
فن برهان، مرتبت فن برهان، انواع تعلیم و تعلم و مقدمات
تصور و تصدیق، مبادی اقیسه، مبادی علوم و اصناف حد
وسط، کیفیت به دست اوردن مجهول از معلوم، تعریف برهان،
مصادیق علم مکتبه، علم به وجود و علم به علت وجود، علم
یقینی، اخض و اعم، شرطوط مقدمات برهان، مبدأ و طبیعت برهان.

۸-۱۵-جهان بیدا، حکمت پنهان، تهران: حیون، ۱۳۸۶ / ۱۰۰۰ نسخه، ۲۳۹ ص، فارسی، رقعی (شمیز)، چاپ اول، مهایا: ۲۳۹-۲۳۳، ۰۵۰۰ رویال، منابع: ۲۵۰۰، مهایا: ۹۷۸-۹۶۴-۵۱۰۵-۰۵۹-۲، کد پارس: B۴۰۲۷۴

کد پارسا: B۴۵۹۸۲

▣ تاریخ فلسفه؛ اندیشه‌های فلسفی خواجه نصیر طوسی

۹ این پژوهش که در ۱۶ فصل سامان یافته جارجی از
اندیشه‌ها و مبانی فکری خواجه نصیر طوسی، فلسفه شیعی
سده هفتم را ارائه کرده است. نویسنده براساس کاری که
خواجه نصیر در کتاب مصارعه المصارعه انجام داده و مناظره
و گفتگوی علمی که با شهرستانی داشته و از فلسفه این سینا
دفع کرده، عنوان این پژوهش را اقتباس کرده است. نویسنده
زمینه‌ها و اندیشه‌های خاص، تعاملات، آثار فلسفی خواجه نصیر را
در بستری گسترده از فلسفه‌پژوهی قرار داده و وضعیت فلسفه
در قرون میانه را در عرصه‌های مختلف بررسی می کند ضمن
اینکه در گیری‌ها، نقدها و تعارضات فلسفی و سرنوشت فلسفه
و نقش خواجه در دفاع از اندیشه فلسفی را مورد تأکید و
تحلیل مبسوط قرار می دهد.

ابن سينا، حسين بن عبدالله (٤٢٨-٣٧٠) / **مشکات (١/٣-١/١): شرح الہیات**
سفا، شرح وحاشیہ محمدنقی مصباح بزدی (١٣١٣)؛ با تحقیق
 محمدباقر ملکیان، جلد اول، قم؛ مکر انتشارات مؤسسه آموزشی و
 پژوهشی امام خمینی، چاپ اول، ١٣٨٦ / ٠٠٠٤، ٤٦٤ ص،
 فارسی، وزیری (گالینگور)، بهای: ٤٠٠٠ ریال، منابع: ٤٥٥-٤٦٤.
 فروست: مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی، فلسفه ٣٧
 ۹۶٤-۴۱-۱۸۴-۲ ک۱.۱

کد نا، سا: B۴۱۶۹۳

شرح الهيات كتاب الشفاء

شرح و توضیح مسائل و موضوعات بخش الهیات

شماً) (مقاله اول تا فصل هشتم) است. شفای از متون جامع فاسلفه
اسلامی است که با قدرت فکری و نبوغ ابن سینا بر مبنای حکمت
مشاء و آرای ارسسطو، یک دوره مسائل فکری شامل طبیعتیات،
منظقیات و الهیات را همراه با استدلال‌های عقلی توضیح
می‌دهد. الهیات شفای شامل مباحث امور عامه، خداشناسی و
معد و نبوت است. نوشتار حاضر تقریرات درس الهیات شفاست که
محمد تقی مصباح یزدی در سال ۱۳۶۸-۶۹ ارائه کرده و به
همراه پاورپوینت‌ها و استنادات و مأخذ تدوین یافته است. بعد از
نقل جملات متن و اعراب درست آن‌ها، ترجمه‌ای روان از آن
آمده؛ سپس توضیحات و تحلیل‌های شارح که مشکل‌گشایی

غربی‌هاست. در بخش اول خصوصیات انسان و شباهت او با حیوان و در بخش دوم دیدگاه زیست‌شناسان بررسی شده است. بخش سوم تفسیر آیات سوره دهر و نعمت‌های خداوند و دایع و امانت‌هایی که به انسان داده، آمده و ارتباط این امانت‌ها با مسئولیت و کیفر و پاداش اخروی از دیدگاه قرآن طرح شده است. بحث نویسنده در این بخش‌ها پیرامون نعمت بیان و بنان و ارتباط ابزار شناخت و امانت‌های الاهی با صراط مستقیم و سرنوشت انسان می‌پاشد.

اکبریان، رضا

۸۱۷- حکمت متعالیه و تفکر فلسفی

معاصر, تهران: بنیاد حکمت اسلامی صدر، چاپ اول، ۱۳۸۶ / ۴۰۰۰-۲۰۰۰ نسخه، ۳۸۷ ص، فارسی، وزیری (شمیز)، بها: ۴۵۰۰۰ ریال، منابع: ۳۷۷-۳۸۷، شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۷۴۷-۸، کد پارسا: B۴۶۹۱۹

■ مبانی حکمت متعالیه؛ اندیشه ملاصدرا

ایرانی صفت، زهرا

۸۱۸- مروری بر فلسفه و عرفان اسلامی،

تهران: آیندگان، چاپ اول، ۱۳۸۶ / ۲۰۰۰ نسخه، ۱۶۴ ص، فارسی، وزیری (شمیز)، بها: ۴۵۰۰۰ ریال، منابع: ۱۳۳، شابک: ۹۶۴-۶۶۰-۴-۸۶-۲، کد پارسا: B۴۶۹۷۰

عنوان لاتین:

Islamic philosophy and Mysticism

■ متون آموزشی فلسفه؛ آموزش عرفان اسلامی
(عرفان و تصوف)

بابایی، علی (۱۳۲۵-)

⇒ پریچهره حکمت: زیبایی‌شناسی در مکتب صدر/. (شماره ۱۱۲۴)

اندیشه‌های هنری ملاصدرا

■ ۸۱۹- پژوهشی تطبیقی در هستی‌شناسی و شناخت ملاصدرا و واپتهد، با تحقیق مهدی دهباشی،

■ فلسفه الهی؛ هستی‌شناسی

○ این کتاب از کیهان‌شناسی هرمی آغاز می‌کند که روش قیاس تطبیقی میان عالم کبیر و صغیر بنا شده است. فصل نخست به طریق نظری در چشم‌انداز هرمی گری به جهان و انسان و این همانی آن دو غور می‌کند. سپس نوبت به به قیاس تفکر هرمی با مابعدالطبعیه اسلامی می‌رسد و از این دیدگاه کیهان‌شناسی سنت در اسلام بررسی می‌شود. فصل دوم به بحث در باب وجود خداوند و نسبت دیالکتیکی ظاهر و باطن در وجود او معطوف است. در فصل سوم مقوله ممکن و موجود یعنی تجلی موجودات و ممکنات از اصل اعلی در فلسفه اسلامی مطرح می‌گردد که مروری بر نظریات ابن عربی دارد و به ویژه دیدگاه از در فصوص الحکم و تفاسیر بورکهارت از نظرگاه ابن عربی ارائه می‌شود. فصل چهارم در باب خلقت انسان است. فصل پنجم به روح اختصاص دارد و به بیان چگونگی خلقت روح، مفهوم روح کلیه و عقل اول و نیز مقایسه روح با مقام عیسی و جایگاه روح در سلسله مراتب و درجات هستی می‌پردازد. فصل ششم در باب اعیان ثابتیه یا صور مثالی است و ضمن آن در باب سلسله مراتب وجود از عقول عشره تا هیولای اولی سخن می‌رود. در فصل هفتم مفاهیم مورد بحث در فصول قبل در فلسفه مشوقی، از دیدگاه تنزیه‌ی ابن سینا تا مشرقيون که در پی او می‌آیند، خاصه اندیشه فلسفی و کیهان‌شناسی سه مروری مطرح می‌شود. فصل هشتم به شرح خلقت نزد هندوان و بیان کیش‌های مختلف در تاریخ فلسفه یزدان‌شناسی هندو می‌پردازد. فصل نهم در باب نظریات پاراکلسوس، طبیب و فیلسوف مسیحی قرن شانزدهم است و بالاخره فصل دهم از انسان و جایگاه او در سلسله مراتب وجود سخن می‌گوید.

اعتمادی کاشانی، سیدعباس

۸۱۶- لب البیان فی معرفة الانسان

و دائرة المنان، قم: همگام با هستی، چاپ اول، ۱۳۸۶ / ۱۰۰۰ نسخه، ۱۵۷ ص، فارسی، رقعی (شمیز)، بها: ۱۴۰۰ ریال.

شابک: X-۶-۹۵۲۷۴-۹۶۴

کد پارسا: B۶۹۵۶۰

■ نفس‌شناسی

○ تحقیق و تبیینی قرآنی حدیثی درباره حقیقت انسان از نظر اسلام و نقد نظریات و فرضیه‌های تکامل‌گرایان و

معترضی و اشعری و آراء غزالی، اینجا، این طفیل و فارابی هم یاد شده است. این شرح به مقدماتی اختصاص دارد که این میمون در آن مبانی و دلایل اثبات و احتجاب وجود را طرح می کند و شارح با نقل گزیدهای از متن به شرح و تبیین آن مپردازد.

(- ١٣٠٤ -) تدین، عطاء الله

۸۲۱- سه‌پروردی شیخ اشراق، مدد حله سراجی
نور، تهران: انتشارات تهران، چاپ سوم، ۱۳۸۶ / ۱۰۰۰ نسخه، ۳۲۸ ص.
فارسی، وزیری (آلینگور)، بهای: ۰۰۰۰۰ عربی، منابع: ۳۳۴-۳۲۵.

کد پارسا: B۴۶۰۵۴

﴿ اندیشه شیخ اشراق؛ ویژگی‌های فلسفه اشراق

﴿ این پژوهش به کشف و توصیف راز و رمزهای شخصیت و نظریه‌ها و آرای شیخ اشراق اختصاص دارد. نویسنده فرازهای مهم زندگی سهروردی و مشخصات مکتب فکری او را با مراجعة به متناب اولیه و آثار او تحلیل می‌کند و راز شهادت و انگیزهای مخالفان شیخ، در این حادثه دردنگ را تبیین می‌نماید. وی از رابطه افکار و شخصیت شیخ اشراق، شمس تبریزی، حلاج، شهرزوری، این سینه، بایزید سلطانی، صلاح الدین ابوعی، نجم الدین رازی و نظریات این شخصیت‌ها درباره وی بحث کرده و چارچوب نظریه نور را در نظام اشراقی و عرفانی سهروردی بررسی کرده است. از دیدگاه شیخ اشراق ساختار این اشراق نور مجرد است. وی وجود منطقی و جهان سراسر اشراق نور معرفت است. وی اشراقی و فارسی اش توصیف کرده و به همین جهت به شیخ اشراق مشهور شده است.

جعفری، مهدی (به کوشش)

**٨٢٢- منتخب متون کلامی و فلسفی به
ربان فارسی، اصفهان: کانون پژوهش، چاپ اول، ۱۳۸۶ /
۱۰۰۰ انسخه، ۵۶۶ ص، فارسی، وزیری (شمیر)، بهای ۳۲۵۰۰ ریال،
منابع: ۲۶۶- ۲۶۵.**

شانک: ۴۷-۶۰۱۷-۹۶۴-۹۷۸

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۹ رساله‌های فلسفی؛ رساله‌های کلامی (کلام) این کتاب با هدف آشنایی با متنون متوجه کلامی و فلسفی بزبان فارسی، به گردآوری، گردیده، از ده متن، دست اول و معتبر

تهران: علم، چاپ اول، ۱۳۸۶ / ۱۶۵۰، ۸۰ صفحه، فارسی،
وزیری (گالینگر)، بهای: ۲۵۰۰ روبل، منابع: ۴۹۷-۱-۵۰.
شابک: ۴-۵۶۸-۹۶۷-۹۷۸

▪ هستی‌شناسی تطبیقی؛ بررسی تطبیقی اندیشه‌های ملاصدرا

نویسنده در این پژوهش سعی می کند فلسفه پویشی ملاصدرا و وايتهد را در زمینه هستی شناسی و شناخت شناسی مورد تحلیل و بررسی قرار دهد و تشابهات و تفاوت های این دو نگرش را بیان و با هم مقایسه کند. فلسفه پویشی ملاصدرا بربایه حرکت جوهری استوار است و آن هم با مبانی فلسفی اصالت وجود و محل نبودن انقلاب ذاتی تحقق می یابد. وايتهد هم نظریه ای پیرامون پویش خلاق موجودات و پدیده ها دارد که همبستگی بینایین هستی و پدیده های منفرد و خاص را تبیین می کند. بعد از بررسی مبانی این دو نظریه رابطه حرکت و فضا و زمان، همبستگی پدیده ها، نظریه علم، تقسیم ادراکات، مراحل شناخت، اتحاد عاقل و معقول و رابطه وحدت و کثرت از نظر ملاصدرا و وايتهد بررسی و بحث شده است.

تبریزی، محمد بن ابی بکر

۸۲۰- شرح بیست و پنج مقدمه در اثبات باری تعالی از کتاب دلالة الحائريین ابن مسیمون، ترجمه سید جعفر سجادی (۱۳۰۳)، به کوشش مهدی محقق (۱۳۰۸)، تهران: انجمن آثار و مقاشر فرهنگی، چاپ اول، ۱۳۸۶ (۱۰۰۰ نسخه، ۱۴ ص، فارسی، وزیری (گالینگور)، پهایا: ۳۰۰۰ ریال.

شاپک: ۷-۱۲۲-۵۲۸-۹۶۴-۹۷۸

کد یارسا: B۴۷۱۴۴

عنوان لاتین:

*Tabrizi's commentary on
the Twenty five premises*

■ براهين اثبات واجب الوجود: دلالة الحائرين

شرحی کلامی عقیدتی بر بخشی از کتاب دلالة الحائرین
ابن میمون است. این اثر توسط محمد تبریزی از حاکمان سده
هفتم نگارش یافته و از جهت تاریخ کلام و فلسفه اسلامی و الهیات
تطبیقی حائز اهمیت است. در دلالة الحائرین ضمن پرداختن
به افهای فلسفیان، بهانات، و نقد و رس، آن‌ها از عقاید متكلمان:

کد پارسا: B۴۱۴۳۶

□ تاریخ فلسفه

پژوهشی تحلیلی در تاریخ و گرایش‌ها و مکاتب **فلسفه اسلامی** و بررسی سیر تحولات فلسفه مدرس فکری ایران و جهان اسلام است. ابتدا کیلایتی در تعریف فلسفه، موضوع و فواید و اقسام فلسفه اسلامی و تقسیمات و گرایش‌های فلسفه مشابی ارائه شده است. سپس تاریخ فلسفه در شرق اسلامی و آثار و احوال و افکار الکنندی، زکریای رازی، فارابی، ابراشهری، اخوان الصفا، ابن سینا، ناصر خسرو، غزالی، خیام، سهروردی، فخر رازی، خواجه نصیر طوسی، ابن کمونه تا حاجی سبزواری بررسی می‌گردد. آن گاه تحولات و مشخصات فلسفه در غرب جهان اسلام و مکاتبی که توسط ابن میمون، ابن طفیل و ابن رشد طرح ریزی شد، مورد بررسی و بحث قرار گرفته است.

خاتمی، محمود

۸۲۵- جستارهای صادر/ایی، ترجمه مسعود سیف، تهران: علم، چاپ اول، ۱۳۸۶ / ۱۶۵۰ نسخه، ۲۵۳ ص، فارسی، رقی (شمیز)، منابع: ۲۵۳-۲۵۱.

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۴۰۵-۸۸۲-۲

کد پارسا: B۷۱۷۳۸

عنوان لاتین:

Sadian Issues

□ حکمت متعالیه؛ اندیشه ملاصدرا

دakanی، پرویز عباس

۸۲۶- سهروردی و غربیت غربی، تهران: علم، چاپ اول، ۱۳۸۶ / ۱۶۵۰ نسخه، ۳۱۹ ص، فارسی، وزیری (گالینگور)، بهای: ۵۰۰۰ ریال.

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۴۰۵-۸۲۷-۱

کد پارسا: B۴۷۲۴۱

□ اندیشه شیخ اشرف

۸۲۷- درورس فی الحکمة المتعالية شرح كتاب بدایة الحکمة الجزء الاول، شرح وحاشیه سید کمال حیدری، جلد ۱۱، قم: دارالفرقان، چاپ چهارم، ۱۴۲۸ق / ۱۵۰۰ نسخه، ۵۵۹۲ ص، عربی، وزیری (گالینگور). فروضت: آثار العلامه الحیدری

پرداخته است. عنایون این متنها به ترتیب عبارتند از: دانشنامه عالیی، جامع الحكمتین، عدة القول، مصنفات سهروردی، مصنفات افضل الدین کاشانی، آغاز و انجام، درة الناج، رساله سه اصل، گوهر مراد و انوار حلیه، در این مجموعه سعی شده مختصراً از شرح حال، شرح آراء و اعقاید مخصوصاً تقاوتها و اختلاف نگرشاهی هر یک از نویسندهاگان این کتاب به اختصار ارائه شود. این مجموعه می‌تواند نمایی از دامنه وسیع کلام و فلسفه اسلامی و تاریخ این دو رشته و شخصیت‌های تأثیرگذار آن در حوزه ادبیات فارسی باشد.

حبيبی، رضا

۸۲۳- درآمدی بر فلسفه علم، زیرنظر اکبر میرسپاه، قم: مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی، چاپ اول، ۱۳۸۶ / ۱۵۰۰ نسخه، ۳۰۳ ص، فارسی، وزیری (شمیز)، بهای: ۲۸۰۰۰ ریال، منابع: ۳۰۳.

فروضت: سلسله کتب مرکز آموزش غیر حضوری ۳۲۸/۳۰
شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۴۱۱-۲۶۵-۲

کد پارسا: B۴۵۸۳۲

□ فلسفه علم

متی آموزشی است که در آن مسائل و موضوعات فلسفه علم و دیدگاه‌های فیلسوفان علم به اختصار طرح و نقد می‌شود. نویسنده می‌کوشد تا از منظر معرفتشناسی اسلامی ضمن طرح مباحث انسانی فلسفه علم به نقد علوم تجربی، نظریه اثبات‌پذیری، ابطال‌پذیری و دیگر نظریه‌های این رشته بپردازد و در پایان هر مبحث، خلاصه آن و پرسش‌های مربوط را به منظور خودآزمایی ارائه دهد. مباحث اصلی کتاب عبارت‌اند از: روش تحقیق در علوم تجربی، فرآیند تحقیق، اثبات‌پذیری، تأییدپذیری، نقد ابطال‌پذیری، ساختار انقلاب‌های علمی، مکتب بر ضد روش. نویسنده نظریه "ساختار انقلاب علمی" را از دیدگاه روانشناسی، جامعه‌شناسی و معرفتشناسی تحلیل کرده و کاستی‌های آن را تذکر داده است.

حلبی، علی اصغر(۱۳۲۳ -)

۸۲۴- تاریخ فلسفه در ایران و جهان اسلامی، تهران: اساطیر، چاپ دوم، ۱۳۸۶ / ۲۰۰ نسخه، ۳۱۶ ص، فارسی، وزیری (گالینگور)، بهای: ۹۵۰۰۰ ریال، منابع: ۵۶۸.
شابک: ۹۶۴-۳۳۱-۲۵۹-۳

فنون نداشته‌اند؛ به همین تلاش شده است تا از طرح مباحث مشکل منطقی پرهیز شود و مطالب در ادبیاتی بسیار ساده عرضه گرددند. مباحث این کتاب در هفده درس دسته‌بندی شده و در آغاز هر درس چند پرسش مطرح شده است. در این نوشتار هم از مطالب علمی و مستند متون معتبر منطقی پرهیز شده و هم از روش‌های نوین متون درسی که در برخی از کتابهای چند دهه اخیر تکارش یافته‌اند؛ در پایان هر درس نیز، نمونه‌هایی از این متون، برای مطالعه بیشتر به پژوهشگران معرفی شده است.

زعیمیان، تغیرید

۸۳۰- مقارنه آراء عمر الخیام و ابوالعلاء المعری (برگزیده هشتمین دوره جشنواره پایان‌نامه سال دانشجویی)، تهران: سازمان انتشارات جهاد دانشگاهی، چاپ اول، ۱۳۸۶ / ۱۳۰۰۰ نسخه، ۱۱۷ ص، فارسی و عربی، رقعی (شمیز)، بها: ۱۰۰۰۰ ریال، منابع: ۱۱۱-۱۱۷.

شابک: ۹۶۴-۸۸۴۸-۴۵-۹

کد پارسا: B۴۵۹۳۶

عنوان لاتین:

View points of omarkhayyam In comparicon with Abolala Al Moary,s

بررسی تطبیقی اندیشه خیام؛ اندیشه ابوالعلاء المعری (ادبیات)

سهروردی، یحیی بن حبس(۵۴۹-۵۸۷)
آیت اشراق: (تفسیر و تأویل آیات قرآن کریم در آثار سهروردی). (شماره ۸۸۳) اندیشه شیخ اشراق

سید‌آبادی، علی‌اصغر

۸۳۱- ملاصدرا، تهران: مدرسه، چاپ چهارم، ۱۳۸۶ / ۱۳۰۰۰ نسخه، ۷۱ ص، فارسی، پالتویی (شمیز)، بها: ۷۱۰۰۰ ریال، منابع: ۷۱.

شابک: ۹۶۴-۳۵۳-۹۷۳-۳

کد پارسا: B۴۶۹۲۳

زندگی نامه ملاصدرا

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۹۰۲-۹-۵

کد پارسا: B۴۵۸۷۷

شرح بداية الحكمة

پژوهش و تحلیل تفصیلی در مسائل فلسفی بر اساس مشرب حکمت متعالیه است. نخست مشخصات مکاتب و مسلک‌های فکری مانند مکتب کلامی، مکتب عرفانی، مکتب اشراقی و حکمت متعالیه بررسی شده؛ سپس مبانی و مدعیات حکمت متعالیه و شخصیت‌های مهم آن به اختصار تحلیل گردیده است. آن گاه بدنه اصلی کتاب به شرح "بداية الحكمة" در ذیل مباحثی مانند امور عامه، بداهت وجود، اصالت وجود، تشکیکی بودن وجود، و دیگر احکام وجود و عدم، وجود ذهنی و خارجی و مفاد ثالث اختصاص یافته و با نقل آرای فلاسفه در این مباحث از دیدگاه ملاصدرا و مشرب و مبنای او دفاع شده است. بیشترین تحلیل‌ها به نظریه‌های وجود ذهنی و اشکالات و شباهات این مبحث مربوط است.

ذکاوی قراگزلو، علیرضا(۱۳۲۲-)

۸۲۸- سیر تاریخی نقد ملاصدرا، تهران: هسته‌نما، چاپ اول، ۱۳۸۶ / ۱۳۰۰۰ نسخه، ۲۹۹ ص، فارسی، رقعی (شمیز)، بها: ۳۹۰۰۰ ریال.

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۸۲۱۴-۳۶-۹

کد پارسا: B۴۷۱۹۶

نقد اندیشه‌های ملاصدرا

روحی، ابوالفضل

۸۲۹- منطق مقدماتی، قم: مرکز جهانی علوم اسلامی، چاپ اول، ۱۳۸۶ / ۱۳۰۰۰ نسخه، ۲۴۰ ص، فارسی، وزیری (شمیز)، بها: ۱۷۰۰۰ ریال، منابع: ۲۲۵-۲۳۳.

فروضت: دفتر برنامه‌ریزی و تدوین متون درسی - ۷۸

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۸۹۶۱-۶۴-۵

کد پارسا: B۴۶۸۳۹

عنوان لاتین:

preliminary logic

منابع آموزشی منطق

این مجموعه برای تدریس در مرکز جهانی علوم اسلامی و برای نوآموزانی تهیی شده است که هیچگونه آشنایی با این علوم و

حال، عاقل و معقول است، و این که وجود واحد می‌توان
مصداق مفهوم‌های مغایر باشد، به طرز مبسوط بحث می‌کند
که تعقل اتحاد عاقل و معقول است. در گام سوم نفس را
موردنظر قرار داده و با بیان مراتب ادراک حسی و خیالی، و
راسته قولی انسانی، چنین مطرح می‌کند که نفس در هر
مرتبه وجودی انسان عین آن نشئه است. در مبحث چهارم با
عنایت به اهمیت بحث دوباره آن را امعان نظر قرار داده،
حقیقت علم و ابصار و دیگر ادراک‌ها را بیان می‌کند. مقاله
دوم در این مسأله است که عقل بسیط کل معقولات است.

صدرالدین شیرازی، محمد بن ابراهیم (۹۷۹-۱۰۵۰ق)

٨٤٤-ترجمه رساله اصالت جعل وجود،
ترجمه علی بابایی (١٣٢٥)، تهران: مولی، چاپ اول، ۱۳۸۵ / ۱۶۰۰ نسخه، ۳۰ ص، فارسی، رقعی (شمیز)، بهای: ۷۰۰۰ ریال.
شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۶۷۱-۱۴-۴

کد پارسا: B۴۵۹۹۰

اصل وجود

خیائی، علی اکبر (۱۳۴۳ -)

۸۳۵- نهضت فلسفی امام خمینی، تهران: عروج، چاپ دوم، ۱۳۸۶ / ۲۰۰۰ نسخه، ۱۶۴ ص، فارسی، وزیری (شمسیز)، بهای ۱۲۰۰ ریال، منابع: ۱۶۴- ۱۶۶.

شابک: ۹۶۴-۳۳۵-۰۳۱-۴

□ اندیشه‌های فلسفی؛ اندیشه‌های فلسفی امام خمینی

١٢٨١-١٣٦٠، سید محمد حسین طباطبائی،
٨٣٦- حکمت و فلسفه تصریح بدایة الحكمه.

شهر و حاشیه جمشید صاعدی سمیرمی، جلد ۱، قم: قدس، چاپ اول، ۱۳۸۵، ۱۵۰۰ نسخه، ۴۱۶ ص، فارسی، رقعی (شمیز)، بهای: ۴۲۰۰ ریال.

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۵۴۹-۳۹-۹

کد پارسا: B71678

شرح بداية الحكمة

صاعدي سميرمي، چمشپيد(به کوشش)

٨٣٢-در انتظار ساحل فتیا: نقد و تحلیل

گفت و گوی سقراط با کریتون، قم؛ برگزیده، چاپ اول، ۱۳۸۴ / ۱۵۰۰ اصل، فارسی، رقی (شمیران)، پها: ۱۶۰۰۰ ریال.
شمارک: -۳ - ۷۰- ۷۷۳۲- ۹۶۴- ۹۷۷۸.

کد مارکس: B۴۵۸۸۲

رساله‌های فلسفی

بحث رساله حاضر مربوط است به گفتگوی سفرطا و کریستون، هنگامی که سفرطا در زندان بوده و کریستون می‌کوشد سفرطا را مقاعده به فار از زندان کند. نویسنده بعد از نقل گفتگو که توسط محمدعلی فروغی ترجمه شده، به شرح و توضیح مفاهیم و موضوعات مورد بحث می‌پردازد و دیدگاه سفرطا را در خصوص تربیت، خودشناسی، عقیده مردم، قانونگرایی، فدایکاری، حقیقت‌جویی و فضیلت و عشق با نگرش‌ها و آموزه‌های شخصیت‌های اسلامی و عارفان و فیلسوفان اسلامی مقایسه می‌کند. عمدۀ بحث در مورد نگرش معنوی به مرگ و زندگی و ارتباط خواب و تجرد نفس و رویت صور مثالی در عالم خواب و دیگر مباحث نفس‌شناسی است که به صورت تطبیقی ارائه شده است.

صدرالدین شیرازی، محمد بن ابراهیم

(٩٧٩-٥٠-١٠٥)

٨٣٣-ترجمه رساله اتحاد عاقل و معقول
ترجمه على بابا (١٣٢٥) - تهران: مولی، چاپ اول، ١٣٨٦
١٦٠٠ نسخه، ٤٥ کسری، فارسي، رقعي (شمیز)، بهای ١٣٠٠٠ ریال.

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۶۷۱-۱۲-۰

کد پارسا: B۴۶۰۰۴

اتحاد عاقل و معقول

این رساله که از کتاب **مجموعه رسائل فلسفی** صدرالمتألهین انتخاب و ترجمه شده، رساله اتحاد العاقل و المعقول نام دارد. این رساله شامل دو مقاله در پرداختن به عاقل و معقول می‌باشد ملاصدرا در مقاله اول، ابتدا مراتب عقل نظری را مطرح و بیانگری‌های هر یک را بیان می‌کند. مرتبه عقل هیولانی، مرتبه عقل فعال در مبحث دوم با بیان انواع صور اشیاء با تأکید بر این مضمونی که: هر صورت مجرد مقول بالغفل است، و این که هر صورت مجرد از ماده در یک

نام علی شریعتی، تهران: قلم، چاپ اول، ۱۳۸۶ /

۱۱۰ ص، فارسی، رقی (شمیز)، بها: ۲۳۰۰۰ ریال.
شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۳۱۶-۱۶۵-۱

کد پارسا: B۴۶۰۰۱

﴿ نقد فلسفی؛ اندیشه شریعتی (تاریخ و جغرافی)

فضلی، علی

«هستی‌شناسی عرفانی؛ از دیدگاه میرزا
هاشم اشکوری.» (شماره ۶۴۶)
اشکوری، میرزا هاشم

فیاضی، غلامرضا

﴿-۸۳۹- درآمدی بر معرفت‌شناسی، زینظر
مرتضی رضایی؛ احمد حسین شریفی، قم؛ مؤسسه آموزشی و
پژوهشی امام خمینی، چاپ اول، ۱۳۸۶ / ۱۵۰۰ ص،
فارسی، وزیری (شمیز)، بها: ۱۸۰۰۰ ریال، منابع: ۲۰۰-۱۹۷.
فروش: سلسله کتب مرکز آموزش غیر حضوری ۴۱۶/۴۰
شابک: ۹۶۴-۴۱۱-۲۷۰-۹

کد پارسا: B۴۱۶۴۲

﴿ شناخت‌شناسی

﴿ در این کتاب با تکیه بر مبانی محکم عقلی و برهانی و
با استناد از اندیشه‌های فیلسوفان مسلمان، مهم‌ترین و
بنیادی‌ترین مباحث معرفت‌شناسی در سطح مقدماتی و با
نظمی منطقی ارائه شده است. نوشتار حاضر در هشت فصل و
به صورت کتاب درسی به رشته تحریر درآمده است. در
ابتدای هر فصل، اهداف اصلی آموزشی و لغزشی مورد نظر
بیان شده و در پایان هر فصل نیز آفون بر خلاصه مطالب،
پرسش‌هایی ناظر به مطلب آن طراحی شده و سپس مطالبی
با عنوان "برای پژوهش بیشتر" آمده است که می‌تواند
راهنمای استادان و دانش‌پژوهان در انجام تحقیقات کم حجم
و مرتبط با مطلب کتاب باشد.

گرامی، محمدعلی (۱۳۱۷ -)

﴿ مذهب.» (شماره ۱۰۵۸)
نقد مارکسیسم

﴿ شرحی تحلیلی، با ذکر مثال‌ها و توضیحات روشنگر درباره
"بداية الحكمه" است. بدايه از متون دست اول و معاصر فلسفه
اسلامی براساس مبانی حکمت متعالیه است. شرح حاضر مخصوص
شش مرحله از مباحث اين کتاب را در بر دارد. شرح بعد از اشاره
به جمله اول هر فصل مجموعه‌ای از مطالع و نکات اصلی
آن فصل را گزینش و به اختصار تبیین و با ذکر شواهد و
مثال‌های منطقی و علمی ابعاد آن را تشریح می‌کند. مباحث
این شش مرحله شامل این عنوانین است: مباحث وجود،
وجود خارجی و وجود ذهنی، انقسام وجود به ما فی نفسه و ما
فی غیره، مواد ثالث، ماهیت و احکام آن و مقولات دهگانه.

عبدالرسول

﴿-۸۳۷- درآمدی به نظام حکمت صدرائی،
جلد ۲، تهران، قم؛ سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی
دانشگاه‌ها (سمت؛ مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی،
چاپ اول، ۱۳۸۶ / ۱۳۸۶-۳۳۵)، ۳۳۵ ص، فارسی، وزیری (شمیز)،
بها: ۲۷۰۰۰ ریال، منابع: ۳۳۵
شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۵۳۰-۲۱۰-۶
کد پارسا: B۴۷۴۷۲
عنوان لاتین:

*An Introduction to Mulla sadra
the osophied syotem*

﴿ مبانی حکمت متعالیه؛ مبانی فکری ملاصدرا

﴿ جلد دوم از کتاب درآمدی به نظام حکمت صدرائی از
فصل هشتم تا پانزدهم به تبیین، تحلیل و ارزیابی نظریه‌های
ملاصدرا و پیروان و شاگردان او می‌پردازد. این مباحث درباره
هستی‌شناسی ادراک می‌باشد و عنوانین علم حضوری و
حصولی، مراتب علم، وجود ذهنی، نفس و صور ادراک را طرح
کرده سپس از فصل یازدهم به بعد به الهیات فلسفی و
خدashناسی اختصاص یافته و در آن ادله اثبات وجود خدا،
ادله و براهین توحید، علم خداوند به اشیاء، علم پیشین و
ذاتی خدا و اشکالات مطرح شده بر استدلالهای این مباحث
طرح و بررسی شده است.

علی اکبری، معصومه

﴿-۸۳۸- قرائتی فلسفی از یک ضدفیلسوف:
درنگ‌هایی دگراندیشانه در متنه بی‌پایان به

استقراء و تمثيل و در بخش صناعات طي ۵ فصل کلياتي پيرامون
برهان، جدل، خطابه، شعر و مغالطه ارائه گردیده است.

٨٤٢-المطالع السعيدية في شرح الحاشية
البيزدية، شروح وحاشيه سعيد اکبری کمالهای، تهران: احسان،
چاپ اول، ۱۳۸۶ / ۱۰۰۰ نسخه، ۳۴۲ ص، عربی، وزیری (شمیز)،
بها: ۳۰۰۰ ریال، ۹۷۸-۹۶۴-۳۵۶-۴۶۱-۲،
شابک: B٤٥٨٩٥

کد پارسا: ۹۷۸۸۴۰

□ منابع جامع منطق

کتاب حاضر شامل حواشی و تعلیقات منطقی بر "شرح الحاشية
البيزدية" اثر سعید هوارمی است که خود شرحی بر "الحاشية لتهذيب
المنطق" عبدالله بیزدی به شماره مروره اثر اخیر نیز شرح "تهذیب
المنطق" تقدیزی است. به این طریق، اثر حاضر حاوی مجموعه‌ای
از آراء و نظریات و تعلیقات منطق دانان و متفکران اسلامی است
که در شرح و بیان مسائل و مباحث منطقی ارائه کردده‌اند. در این تعلیقات و شروح، آراء متعارض و تفسیرهای
گوناگونی در مورد تصورات، کلی و جزئی، نسب اربعه، کلیات
خمس، اقسام حمل، موجهات، قضایا، اشكال اربعه، اقسام
قياس، صناعات خمس و اجزای علوم بیان شده است.

معنىه، محمدجواد(۴) ۱۹۷۹(م)

٨٤٣-منذهب و مصطلحات فلسفية، قم:
مؤسسه دارالكتاب الاسلامي، چاپ اول، ۱۴۲۸ / ۲۰۰۰ نسخه،
۳۱۵-۳۰۳ ص، عربی، وزیری (گالینگور)، منابع: ۳۲۰.
شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۴۶۵-۲۰۰-۰-۴،
کد پارسا: B٤٥٨٨٦

□ اصطلاحات فلسفی

ندری ابیانه، فرشته(۱-۱۳۴۱)

٨٤٤-تأثیرات ابن عربی بر حکمت متعالیه،
تهران: بنیاد حکمت اسلامی صدراء، چاپ اول، ۱۳۸۶ / ۲۰۰۰ نسخه،
۳۰۹ ص، فارسی، وزیری (شمیز)، بها: ۴۵۰۰ ریال،
منابع: ۳۰۹-۳۰۳.

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۷۴۷۲-۹۲۰-۰

کد پارسا: B٤٦٨٩٧

□ روش‌شناسی حکمت متعالیه: تأثیر ابن عربی (عرفان و تصوف)

لاهیجی، محمدجعفر بن محمدصادق

٨٤٠-شرح رسالة المشاعر ملاصدرا

باتصحیح سید جلال الدین آشتیانی (۱۳۸۴-۱۳۰۶)، قم؛ بوستان
كتاب قم، چاپ اول، ۱۳۸۶ / ۱۵۰۰ نسخه، ۷۴۸ ص، عربی، وزیری
(گالینگور)، بها: ۹۵۰۰ ریال، منابع: ۶۲۹-۶۴۳

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۵۴۸-۸۸۲-۴

کد پارسا: B٧١٨٤٠

عنوان لاتین:

*The commentary on al-mashaer
treatise of mulla sadra*

□ المشاعر

"المشاعر" از متون کلاسیک و عمیق ملاصدرا شیرازی و از آثار فلسفی عرفانی مربوط به سده یازدهم است که براساس مکتب حکمت متعالیه نگارش یافته است. بحث این رساله درخصوص وجود و واکاوی حقیقت و عینیت وجود و رابطه وجود و ماهیت و مسئله جعل می‌باشد. این کتاب را فیلسوفان متعددی شرح کرده‌اند. اما کاملترین آن‌ها شرح حکیم ملامحمدجعفر لاہیجی است. این شرح را سید جلال الدین آشتیانی تصحیح کرده و ضمن آن حواشی و تعلیقات متعددی بر مواضع ملاصدرا و لاہیجی نگاشته است.

محمدآبادی، حجت

**٨٤١-منطق نموداری (خلاصه‌ای جامع
و نموداری از کتاب «منطق مرحوم مظفر»)**،
قم؛ دارالفکر، چاپ اول، ۱۳۸۶ / ۱۵۰۰ نسخه، ۱۵۶ ص، فارسی،
رقی (شمیز)، بها: ۱۴۵۰۰ ریال، منابع: ۱۴۵۶

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۴۶۱۱-۵-۶

کد پارسا: B٦٩٩١٠

□ منابع آموزشی منطق

خلاصه‌ای منسجم و جامع از مباحث و مسائل کتاب "المنطق"
مرحوم مظفر است که در حوزه‌های علمیه به عنوان متئی روان و اولیه آموزش داده می‌شود. مسائل با قلمی روان و با استفاده از نمودارها و مثالهای مناسب طرح شده است. کتاب در سه بخش شامل تصورات، تصدیقات و صناعات سامان یافته. در بخش تصورات مباحث الفاظ، مباحث کلی، معرف و قسمت و در بخش تصدیقات، احکام قضایا، مباحث استدلال، قیاس،

همتی، همایون

٨٤٦- خدا در فلسفه دکارت و صدرالدین
شیرازی، تهران: سوره مهر، چاپ اول، ۱۳۸۶ / ۲۲۰۰ نسخه،
فارسی، رقعی (شمیران)، بهای: ۲۴۰۰۰ ریال.
شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۵۰۶-۱۶۱-۴ کد پارسا: B۴۷۳۸۸
عنوان لاتین:

Descartes and Sadruddin-shirazi on God

نظریه‌های خداشناسی؛ بررسی تطبیقی اندیشه‌های ملاصدرا

فسلسفه دکارت، فلسفه‌ای خود بنیاد انگار است و از این منظر در مقابل فلسفه صدراًی قرار دارد که خدامدار و حق محور است. در واقع دکارت نماینده اصلی و فیلسوف مؤسس مابعدالطبيعه غرب مدرن می‌باشد و مرحوم صدراًی شیرازی خاتم философії، تندن کلاسیک ایران و از مقاومان و افتخارات فرهنگی جهان اسلام و تشیع می‌باشد. در کتاب حاضر، تعریف مفهوم خدا و روشنای استدلالی اثبات آن در فلسفه ملاصدرا و دکارت به گونه‌ای تطبیقی بررسی شده است.

یوسفی راد، مرتضی

⇒ اندیشه سیاسی قطب الدین شیرازی
(شماره ۷۱۵)

نصیری، علی

◀ مکتب تفسیری صدرالمتألهین (شماره ۹۴۲)

اندیشه‌های تفسیری، ملاصدرا

نکونام، محمد رضا (۱۳۲۷ -)

٨٤٥-الحسن البسط وانقساماته (حسن)

بسیط و تقسیمهای آن، قوه: ظهور، شفقة، حاب اما،

١٣٨٤ / موسیٰ خاں: ۲۴۸

فروست: مجموعه آثار، - ۷۰

شابک: ۱-۸۱-۷۰۸۲-۶۰۸۲

د پرسش

Simple Body and its Divisions

جس سسطھ مک

1

نوشته حاضر را رویکردی عقلی به نقد و ارزیابی نظریات نظام، شهرستانی، ذی مقراطیس، ابن سینا، ملاصدرا، شعرانی و فلاسفه غرب درخصوص ماهیت جسم، انقسامات جسم و مشخصات جسم بسیط پرداخته و نتیجه‌گیری شده که ذره‌ها و ترکیب‌های نامتناهی با حرکت شوکی سبب پیدایش انواع پدیده‌های نامتناهی گردیده است و همه این تدلیلات به حرکت وجودی و ایجادی، حق، معتبر، مم شود.